

WYDZIAŁ MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII

ODSZEDŁ PROFESOR TADEUSZ NADZIEJA

*Z wielkim smutkiem i żalem przekazuję wiadomość,
że 24 kwietnia br. zmarł nagle i niespodziewanie,
w swoim domku w górach, w okolicach Kłodzka,
nasz Kolega i Przyjaciel,
PROFESOR TADEUSZ NADZIEJA.*

Profesor Tadeusz Nadzieja urodził się 22 sierpnia 1951 r. w Krakowie. W 1996 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie rozprawy zatytułowanej „Nielokalne zagadnienia eliptyczne i paraboliczne w mechanice ośrodków ciągłych”. W 2004 r. otrzymał tytuł profesora nauk matematycznych za pośrednictwem Rady Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Profesor Tadeusz Nadzieja był wybitnym specjalistą w dziedzinie cząstkowych równań różniczkowych oraz fizyki matematycznej, autorem ponad 50 artykułów naukowych opublikowanych w renomowanych czasopismach. Był wielkim znawcą Mikołaja Kopernika.

Był wspaniałym nauczycielem akademickim i wychowawcą wielu pokoleń studentów, wysoko cenionym przez swoich studentów. Był również uznanym popularyzatorem matematyki.

Profesor Tadeusz Nadzieja pracował najpierw w Instytucie Matematycznym na Wydziale Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego. W latach 1997–2001 był pracownikiem Politechniki Zielonogórskiej, a następnie w latach 2001–2009 pracownikiem Uniwersytetu Zielonogórskiego. Od 2009 r. pracował w Instytucie Matematyki i Informatyki na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki Uniwersytetu Opolskiego, gdzie pełnił funkcję Dyrektora Instytutu.

W czasie swojej pracy w Zielonej Górze Profesor Tadeusz Nadzieja miał istotny udział w rozwoju zielonogórskiego środowiska matematycznego. Pełnił odpowiedzialne funkcje organizacyjne. W latach 1999–2001 był Prodziekanem na Wydziale Podstawowych Problemów Techniki Politechniki Zielonogórskiej. Następnie w latach 2001–2002 był Zastępcą Dyrektora Instytutu Matematyki, a w latach 2005–2008 pełnił funkcję Prodziekana ds. Nauki na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Przez dwie kadencje był członkiem Prezydium Komitetu Matematyki PAN. Pełnił funkcję Redaktora Naczelnego Wiadomości Matematycznych, organu Polskiego Towarzystwa Matematycznego.

Polska matematyka poniosła bolesną stratę. Profesor Tadeusz Nadzieja pozostanie w naszej pamięci jako znakomity matematyk i nauczyciel akademicki, życzliwy i pogodny człowiek z subtelnym poczuciem humoru.

Dyrektor Instytutu Matematyki
Prof. Marian Nowak

Profesor Tadeusz Nadzieja był jednym z wrocławskich matematyków ze stopniem doktora habilitowanego, którzy w znaczący sposób wzmocnili rozwój naszego ośrodka matematycznego. Od samego początku pracy w Zielonej Górze, Tadeusz podejmował w ramach swojej aktywności w Polskim Towarzystwie Matematycznym, działania promujące nasze środowisko matematyczne. Był emocjonalnie z nami związany nawet po odejściu do pracy na Uniwersytecie Opolskim. W roku 2015, jako redaktor ogólnopolskiego wydawnictwa matematycznego „Wiadomości Matematyczne”, zaproponował nam umieszczenie w tym wydawnictwie obszernego artykułu o rozwoju zielonogórskiej szkoły teorii multifunkcji i inkluzji różniczkowych. Jako autor artykułu przez kilka miesięcy współpracowałem z Tadeuszem. Były to sympatyczne spotkania wypełnione troską o rzetelne informacje o powstającym nowym ośrodku matematycznym. Z głębokim smutkiem przyjąłem informację o przedwczesnej śmierci Tadeusza.

Michał Kisielewicz

O Tadeku myślę jak o kimś bliskim – od czasu kiedy we Florencji w 1993 r. upewnialem Go, że warto przyjść na WSI w Zielonej Górze, potem dzieląc z Nim pokój pracowniczy na Podgórze, współdziałając na Wydziale PPT i sąsiadując przez ścianę w mieszkaniu. Gdy wyprowadził się w rodzinne strony, brakło mi na co dzień Jego dystansu do rzeczywistości i niepowtarzalnego humoru. Ale przyjeżdżał tutaj i spotykaliśmy się na konferencjach władz uczelnianych matematyki i informatyki. Niestety, już nie porozmawiamy.

Longin Rybiński

To dla mnie bardzo smutna wiadomość. Tadek był prodziekanem do spraw naukowych w czasie mojej pierwszej kadencji dziekańskiej. Jestem Jemu wdzięczny za duży wkład w rozwój naszego Wydziału. Bardzo cenilem Jego zdanie i Jego niezwykle subtelne poczucie humoru. Nawet po przeniesieniu się do Opola interesował się wszystkim, co się u nas dzieje. Był do końca członkiem zielonogórskiego środowiska matematycznego. Jego odejście jest wielką stratą dla nas wszystkich.

Z smutkiem
Andrzej Cegielski

Mój Profesor – tak zawsze o Panu Profesorze Nadziei myślałam i zawsze myśleć będę. Miałam to niewyobrażalne szczęście, że wybrał mnie na swoją doktorantkę.

Współpraca z Panem Profesorem była nie tylko możliwością poznania równań różniczkowych, układów dynamicznych i piękna stosowanej matematyki, ale przede wszystkim wspaniałą możliwością obserwowania z bliska Człowieka ogarniętego pasją i pełnego zainteresowań, które wykraczały poza matematykę i fizykę, obserwowania świetnego wykładowcy, którego metody nauczania i podejście do studentów stały się dla mnie wzorem, Człowieka z wyjątkowo subtelnym poczuciem humoru, Człowieka uczciwego i pełnego szacunku dla innych. Oczywiście o tym wiedzą wszyscy, którzy mieli przyjemność zetknąć się z Panem Profesorem Nadzieją. Moje osobiste wspomnienia to wspomnienia Promotora, który martwił się, czy po wieczornej pracy na uczelni dotarłam szczęśliwie do domu, który na konferencjach bardziej interesował się tym, czy zjadłam śniadanie i obiad, niż czy mam przygotowany porządnie referat (może dlatego, że co do tego drugiego nie miał wątpliwości), Promotora, który oprowadził mnie po Toruniu i pokazał Piotrkowską zimą, Promotora, który motywował niepewną siebie dziewczynę do wyjazdów zagranicznych (to dzięki zachętom Pana Profesora spędziłam trzy miesiące w Sussex i trzy cudowne tygodnie w Cortonie), Promotora, dzięki któremu miałam możliwość poznania wyjątkowego środowiska wrocławskich matematyków, wreszcie Promotora, który cieszył się moim szczęściem osobistym i wpierał, nawet na odległość, gdy los przestał się do mnie uśmiechać. Pan Profesor Nadzieja nie tylko nigdy nie odmówił pomocy, ale najczęściej pomagał bez proszenia... Był Człowiekiem, który miał tę niesamowitą intuicję, że ktoś obok jest w potrzebie.

Uwielbiałam opowieści Pana Profesora o historii matematyki, o Koperniku, ale również o Jego własnych przeżyciach i doświadczeniach. Te opowieści, często okraszone właściwym dla Pana Profesora humorem, stały się dla mnie swego rodzaju skarbnicą wiedzy nie tyle o matematyce, ale po prostu o samym życiu. Zawsze byłam i jestem niezmiernie dumna, że los dał mi Takiego Promotora.

Zawdzięczam Panu Profesorowi Nadziei znacznie więcej niż wypromowanie w roku 2005 mojej rozprawy doktorskiej pt. O pewnych nielokalnych problemach eliptycznych. Bardzo trudnym momentem był dla mnie Jego wyjazd z Zielonej Góry do Opola, ale wtedy zostały jeszcze rozmowy telefoniczne... Teraz zostały już tylko piękne wspomnienia.

Ewa Sylwestrzak-Maślanka

KONTYNUACJA PROJEKTU „ZIELONOGÓRSKIE SPOTKANIA Z MATEMATYKĄ NA UZ”

Jako Koło Naukowe Laboratorium „Matematyczne” Paradoxa chcielibyśmy kontynuować rozpoczęty w 2019 r. projekt Zielonogórskie Spotkania z Matematyką, który musiał zostać przerwany ze względu na pandemię wirusa SARS-CoV-2. Zielonogórskie Spotkania z Matematyką na UZ - wydarzenia organizowane przez Instytut Matematyki, Oddział Zielonogórski Polskiego Towarzystwa Matematycznego oraz Koło Naukowe Laboratorium „Matematyczne” Paradoxa.

W roku akademickim 2019/2020 zaplanowano 7 takich spotkań, adresowanych do uczniów klas 7 i 8 szkół podstawowych oraz licealistów zainteresowanych matematyką pozaszkolną. Każde spotkanie składa się z dwóch części - krótkiego wykładu popularnonaukowego oraz warsztatów. Mini wykłady prowadzone są przez nauczycieli akademickich z Instytutu Matematyki Uniwersytetu Zielonogórskiego, a studenci z Koła Laboratorium „Matematyczne” Paradoxa pod kierunkiem dr Krystyny Białek, przygotowują i prowadzą warsztaty matematyczne.

Celem spotkań z matematyką jest zapoznanie uczniów z takimi obszarami matematyki, z którymi nie zawsze mają okazję zetknąć się na obowiązkowych zajęciach lekcyjnych, a są one pomoce przy rozwiązywaniu wielu problemów w zakresie matematyki szkolnej i pozaszkolnej. Pragniemy przybliżyć młodzieży szkolnej wiadomości z zakresu matematyki wyższej, zapoznać z historią matematyki, zielonogórskim środowiskiem matematycznym oraz uzmysłowić młodym ludziom, że matematyka jest wszechobecna i uniwersalna. Do tej pory udało nam się zrealizować trzy spotkania:

Pierwsze, wprowadzające Zielonogórskie Spotkanie z Matematyką odbyło się 27 listopada 2019 r. Uczestniczyło w nim blisko 120 uczniów z nie tylko zielonogórskich szkół. Wykład pt. Powstanie i rozwój polskiej szkoły matematycznej wygłosił prof. dr hab. Marian Nowak - Dyrektor Instytutu Matematyki UZ.

Drugie spotkanie z matematyką dla blisko 150 uczniów z wielu szkół z Zielonej Góry, Nowej Soli, Świebodzina i Przemkowa odbyło się 18 grudnia 2019 r. Wykład pt. Wiem, że nic nie wiem wygłosił dr hab. Zbigniew Świtalski, prof. UZ.

I ostatnie, które mogło się odbyć tuż przed wybuchem pandemii, odbyło się 22 stycznia 2020 r. i uczestniczyło w nim ponad 150 uczniów. Wykład pt. O dylemacie więźnia wygłosił dr hab. inż. Łukasz Balbus, prof. UZ.

Obecna sytuacja jest zupełnie inna niż ta z końca 2019 r., kiedy rozpoczynaliśmy projekt. Dalsze prowadzenie projektu musiałoby mieć formę zdalną. Trudno nam było jednak określić, czy uczniowie i nauczyciele będą mieli możliwość oraz chęć uczestnictwa w takiej formie zajęć. W tym celu przeprowadziliśmy anonimową ankietę rozpoznawczą, która pozwoliła nam zebrać ogólne wyniki o zainteresowaniu uczniów i nauczycieli uczestnictwem w zajęciach.

Ankieta podzielona była na część dla ucznia oraz część dla nauczyciela. Pytaliśmy w niej o region, typ szkoły, chęć

uczestnictwa oraz formę zajęć, którą ankietowany byłby zainteresowany. Otrzymaliśmy 179 odpowiedzi, z czego 161 od uczniów i 18 od nauczycieli. Szczegółowe wyniki poniżej.

Ze względu na region, otrzymaliśmy następującą liczbę odpowiedzi:

region	liczba	procent
Nowa Sól	105	58.66
Zielona Góra	42	23.46
Inny	32	17.88

Wyniki są zgodne z przewidywaniami - większość odpowiedzi pochodzi z regionu nowosolskiego, z którym Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii współpracuje już od dłuższego czasu.

Ze względu na typ szkoły oraz osobę ankietowaną, otrzymaliśmy następującą liczbę odpowiedzi:

Uczeń	typ szkoły	liczba	procent
Podstawowa	124	77.02	
Technikum	8	4.97	
Liceum	29	18.01	

Nauczyciel	typ szkoły	liczba	procent
Podstawowa	13	72.22	
Technikum	1	5.56	
Liceum	2	11.11	
Zespół szkół	2	11.11	

Mimo dużej liczby odpowiedzi uczniów, stosunkowo małą jej część stanowią uczniowie szkół ponadpodstawowych. Postaramy się o otrzymanie większej liczby odpowiedzi od tej grupy.

Ze względu na typ szkoły oraz chęć uczestnictwa, otrzymaliśmy następującą liczbę odpowiedzi od uczniów:

Podstawowa		
chęć uczestnictwa	liczba	procent
Nie wiem, to zależy od formy i prowadzenia zajęć	37	29.84
Tak, nawet jeśli miałbym poświęcić dodatkowy czas poza zajęciami szkolnymi	32	25.81
Nie	26	20.97
Tak, pod warunkiem że odbywałyby się zamiast lekcji szkolnych	24	19.35
W formie online nie, ale rozważę to gdy będzie możliwość zajęć na żywo	5	4.03

Liceum/technikum		
chęć uczestnictwa	liczba	procent
Tak, pod warunkiem że odbywałyby się zamiast lekcji szkolnych	12	32.43
Tak, nawet jeśli miałbym poświęcić dodatkowy czas poza zajęciami szkolnymi	10	27.03
Nie wiem, to zależy od formy i prowadzenia zajęć	8	21.62
W formie online nie, ale rozważę to gdy będzie możliwość zajęć na żywo	4	10.81
Nie	3	8.11

Wynika z tego, że duża część osób, zarówno ze szkół podstawowych jak i ponadpodstawowych, była zainteresowana uczestnictwem w zajęciach, nawet poświęcając swój wolny czas poza zajęciami szkolnymi. Jest to dla nas dobry znak, ponieważ trudno byłoby nam zorganizować zajęcia w czasie lekcji szkolnych. Dla studentów dużo łatwiejsze jest zorganizowanie zajęć w godzinach popołudniowych. Jest również duże grono niezdecydowanych osób, które mamy nadzieję zachęcić do uczestnictwa atrakcyjnymi zajęciami i tematami.

Ze względu na typ szkoły oraz formę zajęć, otrzymaliśmy następującą liczbę odpowiedzi od uczniów (pytanie wielokrotnego wyboru, jedna osoba może zaznaczyć wiele odpowiedzi). Pominęliśmy tutaj osoby, które nie wykazały chęci uczestnictwa w zajęciach (odpowiedź „Nie” na pytanie o chęć uczestnictwa):

Podstawowa		
forma zajęć	liczba	procent
Zajęcia typu korepetycje, na których dokładniej tłumaczony byłby materiał z zajęć szkolnych	52	35.62
Zajęcia dodatkowe, na których miałbym okazję poszerzyć swoją wiedzę poza zakres szkolny	33	22.6
Zajęcia skupiające się na praktycznych zastosowaniach matematyki	25	17.12
Zajęcia z tematów ogólnych, rozwijające nieszablonowe myślenie	21	14.38
Zajęcia przygotowujące do matury rozszerzonej z matematyki	13	8.9
Przygotowanie do Olimpiady Matematycznej	1	0.68
Zajęcia przygotowujące do egzaminu 8-klasisty	1	0.68

Liceum/technikum		
forma zajęć	liczba	procent
Zajęcia przygotowujące do matury rozszerzonej z matematyki	18	23.68
Zajęcia dodatkowe, na których miałbym okazję poszerzyć swoją wiedzę poza zakres szkolny	17	22.37
Zajęcia z tematów ogólnych, rozwijające nieszablonowe myślenie	15	19.74
Zajęcia typu korepetycje, na których dokładniej tłumaczony byłby materiał z zajęć szkolnych	13	17.11
Zajęcia skupiające się na praktycznych zastosowaniach matematyki	13	17.11

Powyższe zestawienie mówi nam, że uczniowie ze szkół podstawowych w większości są zainteresowani zajęciami, na których mogliby jeszcze raz powtórzyć materiał z zajęć szkolnych. W drugiej kolejności są to zajęcia poszerzające wiedzę, zakładamy że byłby to odpowiednik materiału ze szkolnych kół matematycznych.

Uczniowie szkół ponadpodstawowych są natomiast najbardziej zainteresowani zajęciami przygotowującymi do matury rozszerzonej z matematyki. Tuż za nimi, na drugim miejscu są zajęcia poszerzające wiedzę poza zakres szkolny.

Można zaryzykować tutaj stwierdzenie, że uczniowie obu typów szkoły najbardziej potrzebują zajęć, które przygotowałyby ich do lekcji szkolnych i testów, w szczególności do matury. Być może jest to spowodowane koniecznością nauki zdalnej i niewydolnością takiego systemu zajęć, który powoduje braki w umiejętnościach matematycznych uczniów i ich niepewność co do własnej wiedzy.

Ze względu na typ szkoły oraz formę zajęć, otrzymaliśmy następującą liczbę odpowiedzi od nauczycieli (pytanie wielokrotnego wyboru, jedna osoba może zaznaczyć wiele odpowiedzi). Pominęliśmy tutaj osoby, które nie wykazały chęci uczestnictwa w zajęciach (odpowiedź „Nie” na pytanie o chęć uczestnictwa):

Podstawowa		
forma zajęć	liczba	procent
Zajęcia skupiające się na praktycznych zastosowaniach matematyki	12	27.91
Zajęcia z tematów ogólnych, rozwijające nieszablonowe myślenie	12	27.91
Zajęcia dodatkowe, na których materiał wykraczałby poza zajęcia szkolne	11	25.58
Zajęcia typu korepetycje, na których dokładniej tłumaczony byłby materiał z zajęć szkolnych	6	13.95
Zajęcia przygotowujące do matury rozszerzonej z matematyki	2	4.65

Liceum/technikum		
forma zajęć	liczba	procent
Zajęcia dodatkowe, na których materiał wykraczałby poza zajęcia szkolne	6	30.0
Zajęcia skupiające się na praktycznych zastosowaniach matematyki	5	25.0
Zajęcia z tematów ogólnych, rozwijające nieszablonowe myślenie	5	25.0
Zajęcia typu korepetycje, na których dokładniej tłumaczony byłby materiał z zajęć szkolnych	2	10.0
Zajęcia przygotowujące do matury rozszerzonej z matematyki	2	10.0

Widać tutaj pewną rozbieżność z odpowiedziami uczniów, nauczyciele o wiele bardziej chętni są na zajęcia których materiał wykracza poza zakres szkolny, skupiające się na praktycznych zastosowaniach matematyki oraz rozwijających nieszablonowe myślenie

Podsumowanie

Biorąc pod uwagę powyższe wyniki, zdecydowaliśmy się przeprowadzić bardziej szczegółową ankietę, skierowaną wyłącznie do uczniów, ponieważ to ich zdanie jest dla nas priorytetem w prowadzeniu projektu Zielonogórskie Spotkania z Matematyką. Kolejna anketa pozwoli nam bardziej szczegółowo poznać potrzeby uczniów, ponieważ jak wynika z obecnej ankiety, w większości mają oni potrzebę powtórnego przerobienia materiału z zajęć szkolnych. Chcielibyśmy, aby projekt realizował rzeczywiste potrzeby uczniów, a nie aspiracje nauczycieli, dlatego potrzebujemy większej liczby bardziej szczegółowych opinii.

Należy jednak podkreślić, że powtarzanie materiału szkolnego nie jest naszym celem, chcielibyśmy pomóc rozwijać się uczniom w jak najszerszym zakresie związanym z matematyką. Cel ten może być jednak trudny do osiągnięcia, jeśli uczniowie nie będą radzili sobie z podstawami. Wówczas ciężko będzie od nich oczekiwać zaangażowania i motywacji do poszerzenia swojego rozwoju.

Mamy nadzieję, że spełnimy oczekiwania zarówno uczniów jak i nauczycieli, oraz że uda nam się zachęcić młodzież do poszerzenia swojej wiedzy z jakże pięknej dziedziny nauki, jaką jest matematyka.

Kornel Żuber
Prezes Koła Laboratorium „Matematyczne” Paradoks

ERASMUS+ NA WMIIE

Obecnie na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonomii przebywa 5 studentów w ramach programu Erasmus+. Są to studenci kierunku *matematyka*: trzech studentów z Hiszpanii oraz dwie studentki z Chin. Pomimo obecnej pandemicznej sytuacji wspomniani studenci przebywają w Zielonej Górze. Studenci z Hiszpanii są tutaj od września (przyjechali na cały rok akademicki), natomiast studentki z Chin przyjechały na semestr letni.

W semestrze letnim jeden ze studentów studiów doktorskich prowadzonych na WMIIE wyjechał w ramach programu Erasmus+ do Niemiec.

Poza tym w nowo powołanym na UZ Erasmus Support Centre (ESC) jednym z przedstawicieli jest student WMIIE.

Koordinatorem Programu Erasmus+ na WMIIE jest dr hab. inż. Silva Robak, prof. UZ.

Joachim Syga